

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Hlas

صوت الاتحاد الإسلامي

ÚSTŘEDÍ MUSLIMSKÝCH
OBCÍ V ČESKÉ REPUBLICCE

• ROČNÍK 23
• ČÍSLO 10 - 12
PROSINEC 2005 • DZÚ-L-QI'DA 1426

لجاعة الدينية الإسلامية في الجمهورية التشيكية

Organe de la Communauté religieuse musulmane de la
République Tchèque
Ofizielle Zeitung der moslemischen Religionsorganisationen
in der Tschechischen Republik

PROČ SE MODLÍME?

"Vskutku, modlitba chrání od al-fáhiša (tj. velkých hříchů všeho druhu, nemravnosti atd.) a al-munkar (tj. nevíry, polyteismu, a každého druhu zlých skutků atd.) (Korán 29:45)

1. Proč se člověk potřebuje modlit?

Po dlouhém a hektickém dni v práci je pro člověka velmi těžké stát na modlitební podložce a soustředit se na modlitby k Všemohoucímu Alláhovi. Je tak obtížné pro člověka uvelebeného v pohodlné posteli vstát na *muazzinovo* volání "Pojďte k modlitbě, poďte k úspěchu." Známy lékař a filozof Ibn Síná (Avicenna) si na takový moment ve svém životě vzpomíná. Jedné chladné a ledové noci nocovali on a jeho sluha v hostinci ve vzdálené části Kurasanu. Během noci měl žízeň a zavolal na sluhu, aby mu donesl vodu. Sluhovi se nechtělo z teplé postele, a tak předstíral, že Avicennu neslyší. Ale nakonec po opakovaném volání neochotně vstal a pro vodu šel. O chvíli později naplnily vzduch melodické zvuky *ázánu*. Avicenna začal přemýšlet o osobě, která vyzývá věřící k modlitbě: Můj sluha Abdulláh mne vždy respektoval a obdivoval. Využije každé příležitosti, aby mi projevil úctu a náklonnost, avšak dnes upřednostnil vlastní pohodlí proti mým potřebám. Na druhé straně, podívejte se na tohoto perského Alláhova

služebníka. Opustil teplou postel, aby šel do nevlídné noci, omyl se v ledové vodě a pak vystoupil na vysoký minaret mešity, aby oslavil Toho, komu věrně slouží.

"Dověřuji, že není nikoho k uctívání kromě Alláha."

"Dověřuji, že Muhammad je Alláhův Posel."

Dnes v noci, právě Avicenna, jsem se naučil podstatu opravdové lásky, lásky, která znamená úplnou odevzdanost. Lásky Alláha vyžaduje úplnou a bezpodmínečnou poslušnost. Všemohoucí Alláh praví:

Řekni (Ó Muhammade lidem): "Milujte-li Alláha, pak mne následujte (tj. přijměte islámský monoteismus, následujte Korán a Sunnu) a Alláh vás za to bude milovat a odpustí vám viny vaše, vždyť Alláh je odpouštějící, slitovný." (3:31)

2. Modlitba: Volání z hloubi duše

Arogance a pýcha vede často člověka k chování tyрана a utiskovatele. Někteří lidé byli natolik uneseni pocitem vlastní důležitosti, že se dokonce prohlašovali za bohy.

(I. část)

Dr. Suhaib Hasan

Faraón, vládce Egypta, byl mezi těmi, kdo prohlašovali:

"Jsem váš nejvyšší Pán."

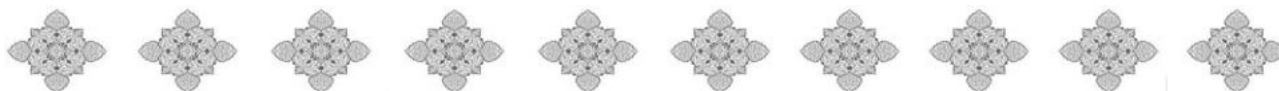
S pocity vlastní velikosti si pyšný faraón podrobil Izraelity a učinil z jejich životů neštěstí a bídu.

Ale je člověk skutečně tak silný a veliký, jak mu to říká jeho ego? Korán nám říká pravdu o povaze člověka.

"Alláh je ten, jenž stvořil vás slabými, po slabosti pak sílu dal a posléze opět ze síly slabost a sívost učinil. On tvoří, co chce, a On vševědoucí je i všemohoucí."(30:54)

Slabost na počátku a slabost na konci: to je podstata člověka. Je tak slabý a bezmocný v okamžiku zrození, že celá jeho existence závisí na rodičích a rodině. Kdyby měl zůstat opuštěný v těchto zásadních prvních letech, nemohl by sám přežít. Potřebuje jemnou a milující ruku, a to nejen v raném věku, ale v celém dětství a dokonce v dospívání.

Jak ovšem dítě dospívá a stává se nezávislým, začíná přejímat vládu nad vlastním životem. Mladý člověk je pyšný na své silné

tělo, na svou pohlednou tvář a na svá nadání. Začíná pohrdat těmi, kteří mají menší schopnosti, dokonce přehlíží rodiče, kteří vyčerpali vlastní zdraví, aby ho živili. Stane se krutým a nespravedlivým, využívá sílu a prudkost k ovládnutí druhých. Myslí si o sobě, že je pán, že může dělat, co chce. Ale trvá toto mládí, síla a dobrý vzhled věčně? Za pár desetiletí začíná sílu ztrácet. Zdraví se mu začíná zhoršovat, šedé vlasy pokrývají hlavu a mládí je pomalu nahrazeno stářím. Tento přechod z mládí do stáří nastává pomalu, ale jistě. Vteřiny času nemilosrdně odbíjejí, přenášejí každého mladého člověka směrem ke stáří. Mladý diktátor bude jednoho dne mdlý a slabý jako v den, kdy se narodil. Ale v tu dobu už nebude mít rodiče, kteří by ho živili. A pokud, jak se často děje, bude odmítnut vlastní rodinou, čeká ho smutná budoucnost ve starobinci.

"Slabost je na počátku i konci." Poselství je jasné: skutečným pánem je Alláh. On jediný je Mocný a Veliký.

On jediný není nikdy unavený, nikdy nepotřebuje odpočinek, není na nikom závislý.

Alláhu Akbar - Alláh je Největší.

S tímto jasným poselstvím si člověk uvědomuje, že by měl projevit svoji pokoru Všemocnému Pánu, Tomu, kdo ho stvořil. A jaký může být lepší způsob jak projevit svou pokoru, než postavit se před Ním jako služebník, klanět se a padat na tvář, pozvednout ruce v prosbách?

Modlitba není břímě uvalené na člověka, je to volání z hloubi každé duše. Touha každého srdce uznat svého Stvořitele. Je to jen malý projev vděku za nespočetnou štědrost projevenou člověku Stvořitelem.

V našem každodenním životě oplácíme i malou laskavost, kterou pro nás udělají druzí, úsměvem a vřelými slovy díky. A co kdybychom poděkovali Alláhu, který ve své nekonečné Milosti uspokojuje všechny naše potřeby? Obdivujte krásu a dokonalost země okolo vás a padněte ve vděčnosti před svého Pána!

3. Modlitba: Povznesení pro modlícího

Když bylo Prorokovi ^(NAŽM) sesláno Alláho-vo poselství, první věc, která mu byla Alláhem nařízena, bylo vykonávat modlitbu. Přišel k němu anděl Gabriel a ze skal před nimi vytryskl pramen vody. Gabriel potom ukázal Prorokovi, jak činit očistu. Potom mu ukázal, jak vykonávat modlitbu. Alláhův posel ^(NAŽM) se pak začal modlit dvě **rak'a**

dvakrát denně, jednou ráno a jednou večer. Potom šel domů a ukázal své ženě Chadídže, co se od anděla Gabriela naučil. Od té doby Prorok ^(NAŽM) nikdy neprožil den bez modlitby. Před jeho odchodem (**hidžra**) do Medíny byl Alláhův posel vnesen za noci do Jeruzaléma a potom do nebes (**mi'rádž**). Během této cesty mu Všemohoucí Alláh přikázal, aby se modlil pětkrát denně. Tato modlitba byla darem každému věřícímu, aby mu umožnila zakusit duchovní povznesení pětkrát za den. Prorok ^(NAŽM) vysvětlil, že: "Modlitba je **mi'rádž** věřícího." Dává každému muslimovi příležitost komunikovat se svým Pánem.

Během každé modlitby recituje věřící sůru **al-fátiha**. Tato recitace není bezduchým monologem věřícího. Naopak Alláh slibuje, že je to konverzace mezi Ním a uctívajícím. Prorok ^(NAŽM) řekl, že Všemohoucí Alláh pravil:

"Když Můj služebník (ve své modlitbě) říká: **"Chvála Alláhu, Pánu všech světů"**, pravím: "Můj sluha Mne chválil." Když říká: **"Milosrdnému, Slitovnému, vládcí Dne soudného"**, pravím: "Můj sluha mne pochválil a oslavil." Když říká: **"Tebe uctíváme a Tebe o pomoc žádáme"**, pravím: "Toto je mezi Mým služebníkem a Mnou." Když říká: **"Ved' nás stezkou přímou, stezkou těch, jež zahrnují milostí Svou, ne těch, kteří si zaslouží Tvůj hněv, ani těch, kdo v bludu jsou"**, pravím: "Toto je pro Mého služebníka, a Já dávám Svému služebníku, co si přeje." (**hadíth qudsí**).

Počet modliteb během dne byl stanoven Všemohoucím Alláhem v počtu pěti. Věřící v této záležitosti nemá na vybranou, pouze poslušnost. Snižít počet modliteb by neznamenal pouze neposlušnost, ale ztratil by se i prospěch těchto modliteb.

Například místnost je vhodná k bydlení, pouze má-li čtyři stěny a střechu. Kdyby měla být odstraněna jedna zeď nebo střecha, jaký by pak místnost měla užitek? Podobně modlitba dosáhne svého účelu a bude k užítku v Den, kdy nic kromě skutků člověka nebude k užítku, pouze pokud je vykonávána podle předepsaných pravidel.

4. Modlitba: Pilíř Islámu

Posel Alláha ^(NAŽM) jednou řekl: "Modlitba je pilířem náboženství." (Al-Bajhaqí)
Prorok také řekl: "Islám je postaven na pěti pilířích: do-

svědčit, že není jiného boha kromě Alláha a že Muhammad je Jeho služebník a posel, vykonávat modlitbu, platit **zakát**, vykonat **hadždž** k svatému domu a postit se v měsíci ramadánu." (Al-Buchárí, Muslim).

Tento **hadíth** činí věci velmi jasnou. Islám je jako stavba, podpořená pěti sloupy. Odstraní-li jeden z nich, celá budova bude narušena. Pokud na město udeří silné větry, budova, která jistě spadne, je ta, které chybí jeden pilíř. Stejně jako když se člověk přestane modlit, jeho víra se oslabí a i jemný vánek může způsobit její rozpad.

Modlitba má takovou životní důležitost, že Prorok ^(NAŽM) pravil:

"Vskutku mezi člověkem a polyteismem a nevírou je zanedbávání modlitby." (Muslim)

Jak pravdivé je toto tvrzení! Pokud se podíváte na lidi, kteří chodí po ulici, může být obtížné odlišit muslimy od nemuslimů. Člověk nemá Islám napsaný na čele, ani **kufir** (tj. nevděčnost vůči Alláhovi) není napsaná na obličejí nevěřícího. Ale v čase modlitby můžete odlišit tyto dvě skupiny lidí snadno. Věřící odejde z práce, obchodu, aby se připojil k řadě muslimů v modlitbě, zatímco nevěřící se bude dál zabírat světskými záležitostmi.

Súra **Al-Muddaththir** vypráví zajímavý dialog, který se uskuteční v Soudný den. Věřící se zeptají lidí Pekelného ohně:

"Co způsobilo, že jste se dostali do Pekla?"

"Nebyli jsme mezi modlitbu konajícími ani mezi nuzné krmícími, ale tlachali jsme mezi tlachajícími a Den soudný jsme za lež prohlásili, až přišla na nás tato jistota!" (74:42-47).

Ti, co odmítají pravdu v tomto světě mlčí, ale v příštím světě budou sami mluvit pravdu.

5. Modlitba je jako pevnost

Modlitba je základem všech dobrých skutků. Níže jsou uvedeny dvě pasáže Koránu, které obě jmenují řadu dobrých skutků. Modlitba předchází a následuje všechny dobré skutky:

A. Súra **al-mu'minún**: (23:1-11)

"Šťastní jsou ti věřící, kteří v modlitbách svých jsou pokorní, kteří od planých řečí se odvracejí, kteří almužny rozdávají, kteří pohlaví svá ochraňují jen pro manželky své či otrokyně; a nebudou za

to pokárání – však kdo více než po tomto touží, to věru jsou přestupníci; a kteří svěřené opatrují a úmluvy své pevně dodržují, kteří o modlitby své pilně dbají. Tito zajisté dědici se stanou, kteří Ráj zdědí a věčně v něm budou."

B. Súra *al-ma'áridž*: (70:19-35)

"Člověk byl věru stvořen vrtkavý: když dotkne se ho neštěstí, je ustrašený, když dotkne se jej dobré, je odmítavý. Ne tak ti, kdo se modlí, kdo v modlitbách jsou vytrvalí, kdo stanovili podíl z jmění svého pro žebráka i nešťastníka nemajetného a kdo Den soudný za pravdivý uznávají a trestu Pána svého se obávají – vždyť před trestem Pána tvého nikdo jist si není – a kdo svá pohlaví chrání jen pro manželky své či otrokyně; a nebudou za to pokárání – kdož však více než po tomto touží, to věru jsou přestupníci; a kdo svěřené opatrují a úmluvy své pevně dodržují a kdo při svědeckých svých v pravdě stojí a o modlitby své pilně dbají – takoví v zahradách rajských se s poctami setkají!"

V těchto pasážích jsou věřící popsáni určitými vlastnostmi, první z nich je, že se soustředí na své modlitby. Jinými znaky jsou:

- Vyhýbají se vulgárním a marnivým činnostem.
- Platí pravidelně *zakát*.
- Chrání si svou počestnost a vyhýbají se zakázaným vztahům. Jejich intimní vztahy jsou zasvěceny manželkám a otrokyním (za předpokladu, že je taková situace, kdy je existence otroka oprávněna).
- Nezrazují smlouvy a dohody.
- Stojí za svými svědectvími (jak je uvedeno v sůře *al-ma'áridž*).

A když byly zmíněny tyto charakteristiky, je znovu doporučována pravidelnost modliteb.

Cítat ze súry *al-ma'áridž* je podobný tomu ze súry *al-mu'minún*. Ukazuje, že modlitba je jako pevnost, která chrání a uchovává dobré skutky. Chrání modlitbu pomáhá střežit ostatní ctnosti. Prorok pravil:

"Modlitba je pilířem náboženství." (Al-Bajhaqí)

Alláhův posel (NAŽM) také řekl:

"První věcí, na kterou bude člověk tázán v Soudný den, je modlitba. Pokud je jeho modlitba shledána v pořádku, pak všechny jeho skutky budou platné také. Pokud jeho modlitba nebude platná, pak jeho skutky budou znehodnoceny.

6. Jaká modlitba je přijatá?

"Ti kteří v modlitbách svých jsou pokorní." (23:2)

Důraz je v tomto verši kladen na pokoru a soustředěnost v modlitbě (*chušú'*). Není pochyb, že satan je nejhorším nepřítelem člověka a vždy se snaží rušit modlitbu věřícího. Jakmile se začne věřící modlit, začnou se mu v mysli vynořovat vzpomínky, starosti, práce a rodina. Někdy je tím v myšlenkách tak zaujatý, že ztratí pojem o tom, kde je a co dělá. Jeho modlitba se stane sérií automatických pohybů, a on se začne sebe ptát, jestli se modlil tři nebo čtyři *rak'a*. Tak satan krade jeho modlitby.

Prorok (NAŽM) jednou řekl, že pouze malá část modlitby, možná jen desetina nebo osmina, je Alláhem přijata. Zbytek se ztrácí kvůli našeptávání satana.

Existuje záznam o tom, že jeden z Prorokových společníků viděl muže, jak si při modlitbě hraje s bradkou. Komentoval to takto:

"Pokud by bylo v jeho srdci soustředění (*chušú'*), ostatní části jeho těla by se soustředily také."

Súra *al-má'ún* také hovoří o bezduchých modlitbách:

"Běda těm, kdož při modlení o modlitbu svou se nestarají..." (107:4,5)

Věřící zanedbává své modlitby tím, že je odkládá na poslední možnou chvíli nebo když se plně nesoustředí na to, co dělá nebo říká.

Alláhův posel (NAŽM) jednou seděl v mešitě v Medíně, když vstoupil beduín a začal se modlit. Modlil se tak rychle, že když skončil, Prorok ho požádal, aby modlitbu zopakoval. Jeho druhý pokus byl stejně úspěšný, takže ho Prorok požádal, aby ji zopakoval znovu. Po třetí úspěšné modlitbě řekl beduín: "Ó, Posle Alláha. Neumím se modlit lépe." Prorok (NAŽM) poté muži ukázal, jak se má modlit. Instruoval ho, aby recitoval súra *al-fátiha* ve stoje, poté řekl *tasbíh* v pozici *rukú'*, postavil se se slovy *Rabbaná wa lakal hamd*, pak poklekl do *sadždy* a řekl *tasbíh*, posadil se mezi dvěma prostracemi a recitoval *du'á*. Prorok poradil beduínovi, aby toto udělal během každé *rak'a*. (Musnad Ahmad).

Alláhův posel (NAŽM) strávil každou modlitbou mnoho času, takže každý pohyb modlitby mohl být vykonán pomalu a správně. Jednou řekl:

"Prodloužená modlitba a krátké kázání

ukazuje, že má člověk dobré porozumění pro náboženství." (Muslim, Abú Dáwúd).

Tento *hadíth* odkazuje na páteční kázání (*chutba*), které by nemělo být příliš dlouhé, zatímco modlitba by měla být prodloužena.

7. Modlitba jako zbraň

Všemohoucí Alláh v Koránu říká:

"Vy, kteří věříte, hledějte pomoc v trpělivosti a v modlitbě, vždyť Alláh je věru s trpělivými." (2:153).

Člověk je svým založením slabý. Potřebuje pomoc v časech zoufalství a těžkých dobách. A nejlepší pomoc, jakou můžeme dostat, je trpělivost v době nepřízně a modlitba. Jakékoli potíže, neštěstí a ztráta by měly být snášeny s klidem a moudrostí. Ukvapená reakce nebo nemoudrá poznámka pouze způsobí více problémů. Posel Alláha hledal útěchu v modlitbě, kdykoli zažíval těžkosti. V modlitbě člověk hledá pomoc Alláha, a kdo může být lepším pomocníkem než Alláh?

Prorok (NAŽM) říkával Bilálovi:

"Ó Bilále! Dopřej nám uklidnění modlitbou."

8. Modlitba jako připomenutí

Jednou jeden nemuslim položil následující otázku během diskuse: "Rozumím tomu, proč byli muslimové vyzýváni, aby se modlili pětkrát denně během raných dob Islámu. Neměli moc věcí na práci, tak je Prorok zaměstnal modlitbami. Ale náš sofistikovaný a moderní život nechává člověku velmi málo volného času. Je prostě příliš zaměstnaný, než aby se od něj očekávalo, že se bude modlit pětkrát denně."

Odpověď na tuto otázku je základním cílem modlitby. Korán praví:

"... modlitbu konej, na Mne vzpomínej." (20:14).

Protože člověk je od přírody zapomnětlivý, modlitba mu připomíná věrnost, kterou je povinován svému Stvořiteli a Pánu. Pokud byla modlitba potřeba před 1400 lety, kdy člověk nevedl tak zaměstnaný život, pak je o to více potřeba v dnešní hektické době. Na jedné straně vzdělávání a práce udržuje lidi stále zaměstnané. A když je čas odpočívat, satan našel mnoho způsobů, jak na člověka působit, například televizi, kino a video. Člověk je ve svém životě do těchto aktivit tak ponoře-

ný, že na Alláha ani na Posmrtný život nemá myšlenky. Potřeba připomínat člověku skutečnost jeho existence je tedy v dnešní době ještě silnější, nikoli naopak. Modlitba má v našem přetechnizovaném životě stále důležité místo a velký užitek.

Modlitba slouží jako štít proti zlu. Všemohoucí Alláh v Koránu říká:

"Dodržuj modlitbu, vždyť modlitba odvrací od nemravnosti a věcí zavrženíhodných!" (29:45)

Následující příběh nám pomůže porozumět této myšlence:

V dobách Alláhova posla žil muž, který měl ve zvyku pít alkohol, hrát hazardní hry a krást. Přišel k Prorokovi ^(NAŽM) a požádal ho o radu, která by pomohla zlepšit jeho charakter. Rada Proroka byla prostá: "Nelži." Muž potom odešel, vyzván, aby druhého dne podal zprávu. Cítil se velmi potěšen,

protože instrukce, kterou mu Prorok dal, se mu zdála velmi snadná.

Doma si muž nalil obvyklou sklenici vína. Jakmile pozvedl sklenku k ústům, najednou si vzpomněl, že bude muset další den Proroka o sobě informovat. Bude vyzván, aby mluvil o všem, co v ten den dělal, a pokud by přiznal před všemi druhy, že pil, bylo by to pro něj velmi ponižující a trapné.

Pokud by nicméně nepřiznal, že pil víno, byla by to lež. Tak dal víno pryč. Totéž se stalo, když měl začít hrát hazard a krást. Jakmile ten muž udělal první krok k nápravě svých zlovyků, byl schopen změnit se velmi rychle.

Modlitba může mít velmi podobný efekt. Pokud si někdo pětkrát denně připomene, že bude stát na modlící podložce a vyzvat svého Pána, ochrání ho to od spáchání hříchů, ke kterým ho pokoušel satan.

Kvalita modlitby je také velmi důležitá.

Vezmeme si dům s pevnými základy, betonovými zdmi a pevnou střechou. Tento dům odolá všem podobám špatného počasí, větru, bouři nebo krupobití. Konečně účelem domu je právě poskytovat štít a ochranu proti těmto věcem. Pokud je ale dům špatně postaven z listí a trávy, odfoukne ho nejslabší závan špatného počasí.

Tato představa platí stejně i pro modlitbu. Pokud člověk modlitbu vykonává pravidelně, ve správný čas, upřímně a soustředěně se na to, co recituje, posílí to jeho víru a poskytne mu to útěchu a sílu ve dobách útrap.

Nepravidelná a neupřímná modlitba bude člověku v čase nepřízně málo platná. Zdravé tělo dokáže odolávat nemoci snáze než slabé tělo.

Článek je první částí brožury "Proč se modlíme?" autora Subaiba Hasana. Pokračování uvedeme v příštím čísle Hlasu.

V minulém čísle nebyl uveden autor článku "Ramadán—měsíc pozhobání", kterým je M. Al-Džibálí (překlad L.Lbočan a K. Stanieková)

Prohlášení církví a náboženských společností v ČR k problematice eutanazie a doprovázení umírajících

V průběhu roku 2005 Poslanecká sněmovna ČR projednávala a poté i schválila zákonnou úpravu, týkající se mj. i eutanazie. Tato úprava připouští možnost, že by eutanazie mohla být u nás i beztrestná. Tato situace spojila věřící křesťany, židy a muslimy v České republice k tomu, aby vydali společně prohlášení, odmítající tento krok. Přinášíme znění tohoto prohlášení:

Otázka eutanazie a doprovázení umírajících se stává stále více předmětem celospolečenské diskuse. Jsme hluboce přesvědčeni o závažnosti tématu, které se týká kohokoliv z nás, protože každý

člověk je ohrožen nemocí, bolestí, opuštěností a smrtí. Proto se k této diskusi chceme připojit i my.

V centru naší pozornosti je člověk a jeho život, který chápeme jako dar od Boha. Tento dar nezpochybňujeme ani ve chvíli nemoci a umírání. Umírání přijímáme jako součást života, proto je všestranná pomoc umírajícímu pomocí životu. Hájíme právo na důstojné umírání. Lidská důstojnost je pro nás zakotvena ve víře v Boha a v božský akt stvoření.

Plně soucítíme s člověkem, který trpí, a vnímáme utrpení jako obtížnou situaci nejen pro umírajícího, ale i pro jeho okolí. Současně však nesouhlasíme se snahou tuto situaci, která s sebou často nese pocity zoufalství, bezmoci a prázdna, odstranit usmrcením nemocného člověka pomocí smrtícího prostředku. To ovšem neznamená, že jsme pro udržování každého života za každou cenu. Uvědomujeme si konečnost lidského života i meze možností léčby.

Chceme upozornit na nebezpečí, která by byla s uzákoněním eutanazie spojená, a sice její provedení proti vůli pacienta či na základě přání vynuceného situací. Dále je nepřijatelné, aby byl u ně-

koho vytvářen pocit, že je již jen břemenem, a on se musel sám před sebou či před druhými omlouvat, že ještě vůbec žije. Taková zákonná úprava by také podkopávala důvěru vůči zdravotnímu personálu v nemocnicích, léčebnách pro dlouhodobě nemocné, v domovech důchodců a dalších zařízeních. Eutanazii nepovažujeme za možnost volby ve výjimečných případech, ale za znevážení lidského života.

Vyzýváme k integrální péči o umírající a o ty, kteří je doprovázejí. Četné studie ze zemí, ve kterých byla eutanazie uzákoněna, zkušenosti zdravotního personálu i dalších asistujících osob ukazují, že lidé žádají takové řešení především z obavy ze ztráty důstojnosti a ze závislosti na druhých. Důvody, proč lidé často žádají eutanazii, nejsou pouze lékařské, nýbrž i sociální. V těchto zemích také narůstá počet usmrcených pacientů bez jejich souhlasu. Paliativní medicína je schopna odstranit bolest nebo ji alespoň zmírnit na snesitelnou míru. Proto je třeba pro důstojné umírání zprostředkovat umírajícímu vědomí, že zůstává naším bližním, že není ponechán sám sobě a není opuštěn. Je důležité vytvořit mu rodinné

prostředí, kde se cítí být doma, zasazen do osobních vztahů.

Navrhujeme proto věnovat větší pozornost integrální péči o umírající v nemocnicích, léčebnách pro dlouhodobě nemocné, domovech důchodců a dalších zařízeních. Tuto péči poskytuje nejen zdravotní a ošetrovací personál, ale také rodina a další blízké osoby. Cennou zkušeností takového integrálního přístupu je hospicová péče, která se v České republice rozvíjí a potřebuje větší podporu, včetně domácí hospicové péče. Navrhujeme vzdělávání a doprovázení dobrovolníků, kteří jsou ochotni těžce nemocné a umírající doprovázet. Rovněž je třeba poskytnout finanční a legislativní podporu rodinám o umírající pečujícím.

Miloslav kardinál Vlk
Česká biskupská konference

Pavel Černý
Ekumenická rada církví v České republice

Karol Sidon
Vrchní pražský a zemský rabín

Vladimír Sárka
Ústředí muslimských obcí v České republice

Společné prohlášení bylo poskytnuto médiím a na den 9. 12. 2005 byla svolána tisková konference. Na ní bylo toto prohlášení přečteno, pak zástupci jednotlivých náboženství vystoupili se svými projevy a nakonec odpovídali na otázky novinářů. O společném prohlášení církví a náboženských společností k eutanazii a o závěrech z tiskové konference informovaly všechny naše hlavní deníky a televizní stanice.

Komentář zástupce UMO na tiskové konferenci:

Naše společné prohlášení doplním několika myšlenkami:

Velmi smířlivý pohled na eutanazii je v Evropě, podle mého názoru, výsledkem nejen sekularizace v jednotlivých společnostech i v myšlení lidí, ale také toho, že ruku v ruce se sekularizací došlo a dochází k degradaci některých tradičních hodnot. Mezi ně patří například úcta k životu a morálním principům, ale dochází také k něčemu pro společnost i pro jednotlivce neméně vážnému, a to je rozpad rodinných vazeb. Rodina ztrá-

cí svou funkci. Lidé se odcizují jeden druhému. I štědrost a pomoc potřebným se postupně institucionalizuje.

Ve společnosti, která podporuje eutanazii, nebo ji potichu toleruje, si nikdo nemůže být jistý svým životem. Zarážející je fakt, že eutanazie má své zastánce i mezi zdravotníky, tedy osobami, které by se měly starat o zdraví lidí a zachraňovat jejich životy.

Problémem dnešní moderní společnosti je, že dosáhla obrovského pokroku ve vědě a technice, ovšem na úkor duševního zdraví a psychické rovnováhy. Relativizace náboženských hodnot a morálních zásad vede moderní společnost pomalu ale jistě do záhuby.

Argumenty, které obvykle slouží k ospravedlnění eutanazie před veřejností jsou nepřesvědčivé a už vůbec nejsou morální. Jejich zastánci se snaží vytvářet u veřejnosti dojem, že plnohodnotný a cenný život je pouze ten, který je bez utrpení a bolesti. Namítají, že moderní technika a vědecký pokrok v medicíně mohou uměle prodlužovat život pacienta, což stojí společnost finanční prostředky, které by se daly využít na užitečnější věci.

Nemohu souhlasit ani s argumentací, že se eutanazie u nás už stejně provádí, tak je lepší jí dát aspoň nějaká pravidla. V tisku byl především uveden příklad, že je to podobné jako s prostitutí. Pokud však budeme krok za krokem ustupovat různým nešvarům a nemorálnostem s konstatováním, "ono to už tady stejně je, tak tomu dejme aspoň nějaká pravidla", tak to bude počátek konce evropské civilizace.

Polemika o právu na tzv. důstojnou smrt, tedy ušetření pacienta těžkých bolestí je z náboženského hlediska nepřijatelná. Není nic nedůstojného na tom, když je člověk nemocný a odkázaný na pomoc druhých. Ukončit život kvůli nevléčitelné nemoci je nelidské a krátkozraké. Přípu-

stit eutanazii by mohlo v tomto případě také znamenat, že společnost není ochotná pomáhat nemocným lidem, kteří potřebují lékařskou, ale i lidskou pomoc.

Z pohledu Islámu lze posvátnost a nedotknutelnost lidského života doložit řadou důkazů: v Koránu, v kapitole 5, verši 32 Bůh říká – "Jestliže někdo zabije člověka, je to jako by zabil celé lidstvo. A jestliže někdo oživí člověka, jakoby oživil celé lidstvo."

Prorok Muhammad (nechť mu Bůh žehná) také řekl: "Věřící zůstává pod milosrdenstvím Boha (tedy ve sféře Islámu), dokud úmyslně nezavraždí člověka." (tzn. pokud neporuší jednu ze základních zásad Islámu, tj. posvátnost života, bude mít šanci na odpuštění). Prorok také řekl: "Ten, kdo zabije někoho z Lidí smlouvy (tedy nemuslimských obyvatel islámského státu), nepocítí vůni Ráje."

Život jednoduše člověku nepatří. Proto člověk nesmí nejen ukončit život druhého člověka, ale ani zabít sám sebe, a dokonce ani úmyslně škodit zdraví svému nebo zdraví jiných.

I kdybychom odhlédli od toho, že eutanazie je pro nás nepřijatelná z hlediska věroučného, a představili si, že by v některých případech mohla řešit nějakou situaci, bojím se, že jejím povolením bychom otevřeli dveře něčemu mnohem a mnohem horšímu. A v islámské právní vědě (*fiqhu*) je jedna základní obecná zásada – pokud chceme odstranit nějaký problém nebo škodlivou věc a přitom je jasné, že tím můžeme způsobit mnohem větší škodu, než byl ten původní problém, nesmíme tak učinit. A eutanazie by se dalo zneužívat a mohla by jít dál, například k uzákonění eutanazie pro děti, které se narodí s nějakým postižením, a člověk by stále více rozhodoval o tom, koho zbaví života.

Alláh Nejvyšší říká:

"*A co se týče toho, kdo rozdává (milodary) a uvědomuje si Alláha a upřímně věří v Islám (a Soudný den), tomu usnadníme cestu k úspěchu.*" (Korán 92:5-7)

"*A ti, kdo jsou nejtnešnější a Alláhovi nejoddanější, budou odvedeni daleko (od Pekla), kdo utrácí své bohatství, jen aby sami sebe více očistili. A nečekají, že jim někdo oplátí laskavost, neboť jedině, po čem touží, je spatřit spokojenou tvář svého Pána Nejvyššího. A jistě budou spokojeni.*" (Korán 92:17-21)

"*Jestliže dáváte almužny veřejně, je to dobré, avšak dáváte-li je skrytě a těm, kdo je skutečně potřebují, je to pro vás lepší: očistí vás to od některých vašich hříchů. Alláh dobře ví, co děláte.*" (Korán 2:271)

"*Nikdy nedosáhnete pravé zbožnosti, dokud nebudete rozdávat z toho, co milujete: a cokoliv rozdáte, Alláh o tom dobře ví.*" (Korán 3:92)

* *‘Abdulláh ibn Mas‘úd vyprávěl, že Alláhův Posel pravil: "Pouze dva lidé jsou v záviděhodném postavení: ten, koho Alláh obdaruje Svými dary a bohatstvím a dá mu sílu, aby je utrácel, jak se patří; a ten, koho Alláh obdaří moudrostí, díky níž pak rozhoduje právní případy a dává lidem poučení."* (Al-Bucháří a Muslim)

Komentář: Tento **hadíth** zdůrazňuje dvě věci. Za prvé: ten, komu dá Alláh bohatství, by pak měl vyjádřit svoji vděčnost tak, že ho utratí správným způsobem v souladu s Alláhovými příkázáními. Za druhé: ten, koho Alláh obdaří poznáním a moudrostí, by měl svému Pánu vyjádřit vděčnost tak, že svou moudrost uplatní v praxi a bude ji předávat ostatním. Znamená to, že člověk může usilovat o poznání a bohatství, pokud je jeho motivací prospívat druhým lidem. Závist je obecně špatná vlastnost, které by se muslimové měli vyhýbat. V tomto **hadíthu** se ovšem slovo závist vztahuje k pocitům, kdy si člověk přeje mít něco, co má někdo jiný, anebo si přeje být jako on, aniž by ho o jeho pozhánání chtěl připravit.

* *Ibn ‘Omar vyprávěl, že Prorok (mír s ním) pravil: "Pouze dvěma lidem můžete závidět: tomu, koho Alláh obdařil znalostí Koránu, takže ho recituje dnem i nocí, a tomu, komu Alláh poskytl bohatství, které pak dnem i nocí utrácí ve věci Alláhově."* (Al-Bucháří a Muslim)

Komentář: Prorokovy výroky připouštějí závist (v pozitivním smyslu slova, viz předchozí **hadíth**) pouze ve vztahu k dvěma charakterovým vlastnostem druhého člověka. Z gramatic-

kého hlediska texty Prorokových výroků nerozlišují mezi mužským a ženským rodem. V předšlém **hadíthu** bylo použito slovo moudrost. Jiným označením moudrosti je Slovo Alláhovo. Být věrný moudrosti znamená uplatňovat v praxi učení Koránu, což obnáší jeho recitaci (během modliteb i jindy), předávání jeho učení a vynášení rozsudků v jeho světle. Z tohoto úhlu pohledu mají oba **hadíthy** stejný význam.

* *Abú Hurajra vyprávěl, jak za Alláhovým Poslem (mír s ním) přišlo několik chudých přistěhovaleců z Mekky, kteří mu řekli: "Bohatí získali všechna vysoká postavení a věčné pozhánání." "Jak to?" zeptal se. Oni řekli: "Konají modlitby (salát) jako my, dodržují půst (saum) jako my, ale oproti nám dávají milodary (sadaqa) a osvobozují otroky, což my nemůžeme." Prorok (mír s ním) pravil: "Chcete, abych vás naučil něco, s pomocí čehož dohoníte ty, kdo vás předstihli, a dostanete se před ty, kdo vás následují, a nikdo vás nepředstihne, pakliže nebude dělat totéž co vy?" Oni řekli: "Jistě, Posle Alláha." On pravil: "Oslavujte Alláha (čili*

Z výroků Proroka

řekjte Subhán Alláh), chvalte Ho (řekjte Al-hamdulilláh) a vyhlašujte Jeho Velikost (řekjte Alláhu Akbar) třiatřicetkrát po ukončení každé modlitby (salát)." Když se za ním vrátili, řekli: "Naši bratři, kteří vlastní bohatství, když zaslechli, co říkáme, začali dělat to samé." Alláhův Posel (mír s ním) prohlásil: "To je Milost Alláhova, jíž se těší ti, které si Alláh přeje obdařit." (Al-Bucháří a Muslim)

Komentář: Podle toho, co stojí v tomto **hadíthu**, je jasné, že formule "Sláva Alláhovi", "Chvála Alláhovi" a "Alláh je Největší" by měly být opakovány třiatřicetkrát. Jestliže každou frázi zopakujeme jedenáctkrát, dohromady to bude dělat třicet tři opakování. Avšak Al-Háfiz ibn Hadžar je přesvědčen, že každá formule by měla být zopakována třiatřicetkrát, takže po každé modlitbě bychom měli jak "**Subhán Alláh**", tak "**Alhamdulilláh**" a "**Alláhu Akbar**" opakovat vždy 33x. Na základě studia dalších výroků však imám An-Nawawí dospěl k názoru, že "**Alláhu Akbar**" by mělo být řečeno čtyřiatřicetkrát a na konci bychom měli recitovat "**Lá iláha illalláhu Wahdahu lá šaríka Lahu, Lahul-mulku wa Lahulhamdu, wa Huwa ‘alá kulli šaj in qadír**;" (Nikdo nemá právo být uctíván než Alláh, Jenž je Jediný; Jemu není nikdo roven; Jemu patří vláda a veškerá chvála; to On má moc nade vším). Měli bychom výše zmíněné formule recitovat dohromady nebo odděleně? Soudec ‘Ijád je názoru, že je lepší je recitovat

odděleně, ale imám An-Nawawí si myslí, že obojí je možné. V obou případech totiž počet recitací zůstává stejný. Kromě toho bychom k **sunně** Alláhova Posla (mír s ním) neměli nic přidávat. Ze života víme, že když nám lékař něco předepíše, nesmíme k tomu nic přidávat, jinak by lék nefungoval. Stejně tak nám Prorok (mír s ním) doporučuje počet recitací, který je duchovně prospěšný, blahodárný a účinný. Kdybychom cokoli změnili, přišli bychom o požehnání a účinnost těchto formulí. (**Fath Al-Báří**)

Tento **hadíth** nám ukazuje, jak zanícení Prorokovi společníci tíhli k dobru a jak moc toužili předčít ty, kdo byli v konání jistých dobrých skutků lepší než oni. Co se týče praktikování principů Islámu, všichni muslimové jsou si rovni. Bohatí souvěrci však mají proti chudým tu výhodu, že mohou používat finanční formy uctívání Alláha neboli dávání milodarů a almužen, což chudí lidé nemohou.

Hodnota vzájemné pomoci a udílení rad

Alláh Nejvyšší říká:

"*Věřící jsou si přece bratry; usmiřujte tedy oba bratry své a buďte bahobojní – snad dostane se vám smilování!*" (Korán 49:10)

"*(Núh pravil): Dám vám upřímnou radu.*" (Korán 7:62)

"*(A Húd pravil): Jsem vaším upřímným a důvěryhodným rádcem (jenž vám přeje jen dobré).*" (Korán 7:68)

* *Tamím ibn Aús Ad-Dáří vyprávěl, že Alláhův Posel (mír s ním) pravil: "Ad-Dím (Islám) je dávání rad a dobrá vůle." Na to jsme řekli: "Vůči komu?" On odpověděl: "Vůči Alláhovi, Jeho Knize, Jeho Poslu, vůdcům muslimů a všem muslimům."* (Muslim)

Komentář: Tento **hadíth** zdůrazňuje význam a hodnotu dávání rad všeobecně. Dobrá vůle k Alláhovi zde znamená, že v Něj člověk musí mít víru a že Ho musí uctívat s naprostou oddaností a upřímností. Dobrá vůle vůči Koránu znamená, že člověk potvrzuje jeho pravdu celým svým srdcem a myslí, pravidelně ho recituje, pečlivě jedná podle příkázání v něm obsažených a přísně se vyhýbá nesprávnému výkladu jeho veršů. Dobrá vůle k Prorokovi (mír s ním) znamená upřímné potvrzení jeho prorockví, věrnou poslušnost k jeho příkazům a dodržování jeho praxe (**sunny**). Dobrá vůle k vůdcům muslimů zde zastupuje spolupráci na jejich zákonných příkazech a poslušnost k takovým jejich příkazům, které neobsahují ani stopu hříchu. Jestliže se tyto vůdcové odchýlí od pravé cesty,

měli bychom je přesvědčit, aby se navrátili ke ctnosti. Člověk by se proti nim neměl bouřit, dokud se nedopustí aktu nevíry. Dobrá vůle ke všem muslimům znamená, že člověk by měl pracovat na zlepšení jejich života na tomto světě i na Onom. Muslimům bychom měli poskytovat správné vedení, povzbuzovat je ke konání dobrých skutků a odrazovat od zlých.

*** Džarír ibn Abdullah vyprávěl, že slavnostně přisahal Alláhu Poslu (mír s ním), že bude dodržovat pravidelnou modlitbu (salát), platit povinnou almužnu (zakát) a dávat rady muslimům.** (Al-Bucháří a Muslim)

Komentář: Tento **hadíth** zdůrazňuje, že dobrá vůle ke všem muslimům je tak důležitá, že Prorok (mír s ním) požadoval po svých společnících, aby přísahali, že si budou navzájem dávat rady a že budou dodržovat nejdůležitější závazky, jako je pravidelná modlitba (**salát**) a povinná almužna (**zakát**).

*** Anas vyprávěl, že Alláhův Posel (mír s ním) pravil: "Nikdo z vás se nestane opravdovým věřícím, dokud nebude přát svému bratru, co si přeje sám."**

(Al-Bucháří a Muslim)

Komentář: Z tohoto **hadíthu** se dozvídáme o významu a hodnotě vzájemné dobré vůle mezi muslimy. Jestliže se budeme chovat podle tohoto výroku, muslimské společnosti budou okamžitě očištěny od špatností, které jsou v nich přebujelé. Například od vykořisťování, uplácení, podvodů, padělání atd. Islám předal svým následovníkům zlaté zásady, oni je však bohužel většinou zanedbávají, což v důsledku vede k životu v hanbě a mravní zkaženosti. Kéž je Alláh přivede na pravou cestu.

Když nás někdo požádá o radu, musíme mu poradit správně

*** Podle Abú Hurajry Prorok (mír s ním) pravil: "Člověk, kterého žádají o radu, je člověk, v kterého lidé vkládají důvěru."**

(At-Tirmidhí)

Komentář: Člověk, kterého někdo požádá o radu, musí dát takovou radu, o které je přesvědčen, že je pro žadatele správná a prospěšná. Prorok (mír s ním) takového člověka nazývá držitelem důvěry. Jestliže dá tazateli radu, o které ví, že pro něj není dobrá, zradil důvěru, jež v něj byla vložena.

Takže když vás někdo poprosí o radu, odpovězte mu správně, i kdybyste tak měli ztratit. Například váš soused chce prodat svůj dům a poprosí vás o radu. Vy byste o dům měli zájem, ale víte, že prodat ho není dobrý nápad, a tak

mu to musíte říct.

*** Nu'mán ibn Bašír citoval Alláha Posla (mír s ním): "Ve svém vzájemném slitování, lásce a náklonnosti jsou Věřící jako jedno tělo. Když má potíže jeden z nich, je spojen s celým tělem, jež nemůže v horečce spát."**

(Miškat)

*** Podle Abú Músy Aš'arího Posel Alláha (mír s ním) pravil: "Věřící jsou si navzájem jako dům, jehož části se navzájem podepírají." A pak názorně propletl prsty, aby ukázal, jak se podepírají.** (Al-Bucháří a Muslim)

Komentář: Ve světle těchto výroků můžeme porovnat, jak se chovají muslimové dnes. Jsou ochotní poškodit druhého muslima, je-li to v jejich zájmu. Nikdo nepospíchá pomoci postiženému, nikdo není ochoten ho utěšit. Když se jim to osobně hodí, ohánějí se islámským bratrstvím, ale když někdo potřebuje jejich pomoc, rázem na jakékoli bratrství zapomenou.

*** Podle Anase Prorok (mír s ním) pravil: "Ten, kdo v případě potřeby vyhoví jednomu z mých lidí, aby mu udělal radost, udělal radost mně, a ten, kdo udělal radost mně, udělal radost Alláhovi. A ten, kdo dělá radost Alláhovi, půjde do Ráje."**

(Bajhaqí)

*** Posel Alláha (mír s ním) též pravil: "Jestliže někdo pomůže někomu, kdo je v nouzi, Alláh mu přičte sedmdesát tři odměn. Jeden splní všechny jeho potřeby, a zbývajících sedmdesát dvalepší jeho postavení v Soudný den."**

(Bajhaqí)

Odměna za udržení tajemství

Alláh Nejvyšší prohlašuje:

"Ty, kdo si přeješ, aby se šířila nestoudnost mezi věřícími, čeká na tomto i Onom světě bolestivý trest."

(Korán 24:19)

*** Abú Hurajra vyprávěl, že Alláhův Posel (mír s ním) pravil: "V Den posledního soudu Alláh skryje vady toho, kdo skrývá vady druhých na tomto světě."** (Muslim)

Komentář: Přehlížení a skrývání nedostatků a vad lidí patří k vybraným mravům a také vlastnostem Alláha, a proto je tato vlastnost Všemocným Alláhem vysoce oceňovaná. V Soudný den Alláh dá člověku, který má takovou vlastnost, odpovídající odměnu, což znamená, že mu odpustí jeho hříchy a nebude ho volat k zodpovědnosti za jeho činy. A jestliže ho k zodpovědnosti povolá, nebude to dělat veřejně, aby se tento člověk nemusel stydět před ostatními.

*** Abú Hurajra vyprávěl, že Alláhův Posel (mír s ním) pravil: "Z mých následovníků budou v bezpečí (před řeči lidí a jejich ubližováním) všichni kromě těch, kteří odkrývají své vlastní hříchy. Příkladem budou člověk, který spáchá hřích v noci, takže je díky**

Alláhovi utajen, ale ráno lidem řekne, že v noci spáchal takový a takový hřích, přičemž Alláh ho udržel v tajnosti. Během noci Alláh jeho hřích skryval, ale ráno tento člověk rozhrne závěs, který mu poskytl Sám Alláh."

(Al-Bucháří a Muslim)

Komentář: Z tohoto **hadíthu** se dozvídáme, že spáchání hříchu na základě lidské slabosti, za nějž se člověk stydí, ale nechce ho přiznat, může snad být Alláhem odpuštěno. Po pokání je totiž prominutí téměř jisté. Avšak otevřeně, veřejné spáchání hříchu je něco docela jiného, protože to za prvé znamená, že člověk tím vyzývá lidi, aby následovali jeho špatné chování, a za druhé srdci takového člověka chybí uvědomění Alláha a úcta a ohled k Jeho příkázáním. Za třetí se taková osoba obvykle za svůj hřích nekaje. Za čtvrté tím vyhláší porušení těchto příkázání, čímž na sebe přivolává Jeho hněv a trest.

*** 'Uqba ibn 'Amir zaznamenal, že Posel Alláha (mír s ním) prohlásil: "Ten, kdo spatří něco, co mělo zůstat ukryto, a skryje to, si zaslouží odměnu jako člověk, který vrátí život zažíva pohřbené holčičce."**

(Miškat)

Komentář: Tento výrok hovoří o odměně za to, když utajíme něčí chybu. Ještě před Islámem Arabové nebyli rádi, když se jim narodila holčička. Ze studu se schovávali před lidmi. Někteří z nich dokonce neváhali pohřbit své novorozené holčičky zažíva. Korán o tom říká:

"...A když se holčičky pohřbené zažíva zeptá, za jaký hřích jste ji zabili."

(Korán 81:8-9)

Komentář: Nyní si tedy povšimněte, pakliže jste pochopili smysl této citace, že Prorok (mír s ním) přirovnal odměnu za utajení skrytých vad druhých lidí k odměně za záchranu holčičky pohřbené zažíva. Uvědomme si, že člověk, jehož tajemství jsou odhalena, raději umře, než aby se podíval lidem do očí. A proto každý, kdo ví o jeho slabých stránkách a neprozradí je před lidmi, jako kdyby mu zachránil život.

*** 'Abdulláh ibn 'Omar řekl, že Prorok (mír s ním) jednou prohlásil: "Muslim je bratrem druhého muslima. Nesmí mu uprát žádná jeho práva ani ho nechat bez pomoci (ocitne-li se v nesnázích). Tomu, kdo se stará o potřeby svého bratra, Alláh vyhoví v tom, co sám potřebuje. A ten, kdo zbabí druhého muslima neklidu, Alláh uzme jednu starost v Den zmrtychvstání. A tomu, kdo udrží tajemství druhého člověka, Alláh skryje jeho chyby v Den zmrtychvstání."**

(Al-Bucháří a Muslim)

Komentář: Mnozí lidé mají v oblíbenosti hledat chyby na ostatních a když je náhodou najdou, začnou se o nich šířit, a ještě si myslí, že něco dokázali. Ale je to vážný hřích, který si zaslouhuje přísné potrestání.

Překlad: Robert Hýsek

Rytířství patří ke krásným rysům arabské civilizace a představuje světlou stránku její historie, a to z hlediska jejích zásad a příkladů vznešeného chování. Znalci se shodují na tom, že rytířství představuje souhrn dovedností a bojového umění, vznešené příklady a morální hodnoty, které se odrážejí v rytíři. Ne každý, kdo pozvedne meč a nasedne na koně, je rytíř. Je třeba, aby se kromě statečnosti a dovedností v bojovém umění obrnil hlubokou a upřímnou vírou, upřímným jazykem a prací, dále aby byl věrný dohodám, které uzavírá, šlechetný a optimistický, dokázal se obětovat za hodnoty a uměl odpouštět a obětovat se za ochranu slabších a za vítězství utlačovaných, za obranu pravdy a spravedlnosti a za úctu k ženě. Je však velice důležité, aby rytíř žil těmito zásadami a ctil je především a nejdříve mezi svými a řídil se jimi stejně tak i vůči nepřátelům.

Arabské rytířství

Obrazy z dějin křížáckých válek

(I. část)

Rytířství před Islámem

Již před příchodem Islámu Arabové znali rytířství a pyšnili se jím ve své beduínské společnosti. Jejich básníci opěvovali jejich statečnost, šlechetnost, moudrost, věrnost a hrdost. A mnozí z nich uměli spojit všechny tyto vlastnosti s poezií, jako byl Antara, Hátim At-Tá'í, 'Amru Ibn Kulthúm a mnoho dalších. Stejně tak jsou arabské dějiny tehdejší doby plné skutečných příběhů dokazujících pevné sepjetí arabského člověka s těmito ideály a jejich vznešeným chováním. Poté přichází Islám, který podporuje toto rytířství a jeho zásady, ba co více, zjemňuje je a směřuje je do služeb zásad Islámu a jeho poselství. A mnozí historici ujišťují, že Západ převzal příklad rytířství právě od arabských muslimů, a nejvíce stykem s Andalusií a během křížáckých válek. To však neznamená, že Západ neznal pojem rytířství již dříve. Poznal ho již za vlády Římanů a Germánů, avšak jeho zásady chování ještě nebyly naplněné, což se jim dostalo až po jejich styku s arabskými muslimy. Je známo, že příběhy arabských rytířů se rozšířily mezi západními rytíři velice rychle a z nich si vzali za příklad arabské hrdiny ve statečnosti, upřímnosti a šlechetnosti. Z těchto příběhů se například vzpomíná na umajjovského chalífu v Andalusii, Abdurrahmána An-Násira (zemřel r. 961 n. l. – 350 roku Hidžry), jenž umožnil bezpečně cestovat svému nepříteli princovi Leonovi do Cordóby (město Abdurrahmána) a poradit se zde s arabskými lékaři a poté se bezpečně vrátit do své vlasti. Z jiných pramenů je známo, že vládce Cordóby roku 1139 obklíčil město Toledo, které bylo v rukou Španělů. Za ním byla vyslána královna Berenger, která tehdy pobývala ve městě. A tak se tomuto arabskému muslimskému vládcovi donesla zpráva

o této královně a tudíž se neslušelo, aby žena byla v obklíčení takového statečného a šlechetného rytíře. A tak tento arabský vládce ihned upouští od svého úmyslu a svým odchodem posílá pozdrav královně.

Přestože Západ byl velice ovlivněn arabským muslimským rytířstvím, jeho cesta se od arabského rytířství uchýlila jiným směrem. Západní rytířství bylo pevně spjato s určitou společenskou vrstvou, a tou byla vrstva rytířů vzešlých z feudálního systému, který vznikl na Západě po rozpadu říše Karla Velikého v polovině 9. století našeho letopočtu. Zároveň tito západní rytíři žili rytířskými zásadami a chovali se podle nich pouze ve své společenské vrstvě a neřídili se jimi ani se členy jiných společenských vrstev ve své evropské společnosti, ani s nepřáteli evropskými a ostatními. Tudíž ani nedodržovali své úmluvy a sliby a ani nectili posvátná místa náležící lidem jiných náboženství, a naopak používali způsoby zrady, lsti a lži. A to představuje velké zneuctění rytířského ducha. Tito západní rytíři se dokonce ani neostýchali žít jako příživníci a okrádat a olupovat lidi na cestách. A to je neslučitelné se zásadami rytířství, které naopak znamenají obětovat se kvůli principům. Naproti tomu chování a zásady rytířství u arabských muslimů představovaly zásadní a hlavní součást národní kultury a jeden ze základních rysů jejího chování a tradic.

Cesta a život Saláhuddína jako příklad

Je možné najít mnoho osobností a příkladů, jak byli Arabové a muslimové během své historie spjati se zásadami a duchem rytířství. Vzhledem k obsáhlé tématice však uvedeme jen některé příklady arabského a islámského rytířství, tak jak se staly ve sku-

tečnosti, a to na příkladu života jednoho z velkých rytířů, sultána Saláhuddína Al Ajjúbíhí (který zemřel r. 1193 n. l./589 roku Hidžry). Tento velký rytíř žil v období nejhoršího násilí a bojů mezi arabským Východem a evropským Západem, v období křížáckých válek. Současní historici vynaložili velkou snahu předložit co nejméně nejvíce svědectví o sepjetí Saláhuddína s duchem a zásadami rytířství, nejen ve vztahu ke svému lidu, ale i se svými nepřáteli křížáky v Levantu. Ibn Šeddád (který zemřel r. 1239 n. l./632 Hidžry), historik Saláhuddína, svou knihu nazvanou "*An nawádir as sultánije wa al mahásin al júsuífije*" (což přibližně v překladu znamená: Vzácné chování sultánů a nejlepší jusuífské kvality), rozdělil na dvě hlavní části. První část věnoval vyprávění o morálních zásadách Saláhuddína a jeho vztahu ke svému lidu. Připomněl například jeho hlubokou víru a přísné plnění všech svých náboženských povinností a jeho nesčetné návštěvy šejcha Al-Háfida Al-Assfaháního v Alexandrii, kam jezdil poslouchat Prorokovy výroky. Popisoval také jeho štedrost a šlechetnost, které dosáhly takového stupně, že úředníci zodpovědní za státní pokladnu před ním začali tajit množství peněz v pokladně z obavy, že by se mohla úplně vyprázdnit. Protože Saláhuddín rozdával lidem v časech těžkých i v časech dobrých, ba dokonce nenechával v pokladně více než jeden zlatý dinár a 47 stříbrných dirhamů.

A co se týče jeho spravedlnosti, Ibn Šeddád popsal a ukázal, že Saláhuddín si mnoho a přísně zakládal na navrácení práv ukřivděným, na naplnění spravedlnosti a ochraňoval slabé. Stanovil dva dny v týdnu, pondělí a čtvrtek, jako dny setkání s ukřivděnými. A co se týče jeho statečnosti, Ibn Šeddád říká: "*Byl jedním z nejstatečnějších velikánů, muž silné vůle, velkého hněvu, pevně se držící svých zásad a žádná věc ho nezvikala.*"

Ve druhé části knihy se Ibn Šeddád zaměřil na Saláhuddínovy výboje a dokládá je na základě vlastního svědectví. (Ibn Šeddád o svém vyprávění říká: "A z těchto dějin píše pouze o tom, u čeho jsem byl přímým svědkem nebo mi o tom vypravovali ti, kterým důvěřuji tak, jako kdybych byl u toho sám přítomen." - pozn. překladatele) A mnohé z těchto popsaných událostí odhaluje jeho pevné sepejetí se zásadami rytířství a jejich naplnění v jednání se svými nepřáteli, i během jeho velkých vítězství nad nimi.

Saláhuddín a zajatci v Hattínu

Po vítězství nad křižáky v bitvě u Hattínu roku 1187 n. l. (583 Hidžry), Saláhuddín poručil co nejlaskavěji zacházet se zajatci a dát jim vše potřebné pro jejich pohodlný pobyt v místech, kde byli zajati. Zároveň také přijal mnoho důstojníků z křižáckých zajatců ve svém osobním stanu v Hattínu, daleko od bitevního pole, a mezi ně i křižáckého krále jménem Guy de Lusignan a prince pevnosti Karak a Shawbak (kdysi Syrská Antiochie, dnešní Jordánsko - pozn. překladatele) jménem Renaud de Chatillon. A tak je Saláhuddín uvítal mile a s úsměvem, a když si všiml strachu, vyčerpanosti a žízňě krále, poručil nabídnout mu ledovou vodu. A tak se král napil a poté dal pohár

s vodou Renaudovi, který seděl vedle něj, a ten se také napil. A zde Saláhuddín projevil nespokojenost nad královým chováním a řekl tlumočnickovi, aby sdělil králi: "Řekni králi, že nedostal ode mě svolení, aby mu mohl dát napít, protože u mě žádné bezpečí nenajde." Saláhuddín před několika lety přísahal, že zabije Renauda, jestli se jednoho dne dostane do jeho rukou, za jeho zločiny spáchané na Arabech a muslimech. Je známo, že nejednou Renaud zaútočil na karavany poutníků a muslimských obchodníků a způsobil jim tu nejhorší újmu, ba co více, jeho drzost došla tak daleko, že se snažil napadnout samotná dvě posvátná místa, Mekku a Medínu, aby zničil muslimy v jejich nejsvětějších místech. A tak se Renaud dostal do rukou Saláhuddína, jak jsme již řekli. Když mu král podal pohár s vodou, tím upozornil na zásady pohostinství arabského a muslimského rytířství, které říkají, že když je zajatci podáváno jídlo a pití, znamená to, že mu byla dána milost a že je v bezpečí. Což také znamená, že ho nemůže a nesmí zabít. A jelikož se však Renaud napil bez Saláhuddínova svolení, v jeho případě žádná milost dána nebyla. To nám vysvětluje, proč Saláhuddín zdůrazňuje, že Renaud pil bez jeho svolení. Poté se Saláhuddín obrátil k Renaudovi a připomněl mu jeho zločiny, zrady a porušení a znesvěcení zásad náboženství, cti a rytířství.

Co bylo však neuvěřitelné, že Renaud Saláhuddínovi odpovídal s drzostí a pohrdáním, přestože mu byl vydán v nemilost. A tak Saláhuddín vytáhl meč a sťal mu hlavu. Poté si všiml, že křižácký král se začal třást strachem, že ho stihne stejný osud. Saláhuddín však položil svou ruku na jeho rameno a ujistil ho, že ze zásad rytířství vyplývá, že "králové nezabíjejí krále". A musíme zdůraznit, že Saláhuddín pustil tohoto křižáckého krále na svobodu poté, co přísahal na všechny Bible, že již nikdy nepozvedne svůj meč proti muslimům a že se odebere ke břehům, aby se plavil zpět do své vlasti. A tak Saláhuddín přijal královu přísahu a vyslal s ním několik svých mužů na jeho ochranu, než dojde k moři. A co se stalo, král dorazil k městu Tripolis, kde se setkal s jedním z křižáckých duchovních, který mu rozmluvil jeho přísahu, kterou prý učinil pod tlakem a s nekřesťanem, a tudíž v očích křesťanské církve je považována za neplatnou. A tak našel záminku od tohoto kněze pro porušení slibu, který dal Saláhuddínovi. A skončilo to tak, že tento král opět šel do války proti Saláhuddínovi. Toto chování nepředstavovalo jen chování tohoto krále, ale i většiny tehdejších křižáckých králů a princů.

Přeložila: Mgr. Noor Al-Tamimi

Pramen: časopis Al-Arabi, č. 551, Sa'bán 1425 (10/2004)

Autor: PhDr. Adel Zejtún,

profesor na Fakultě islámské výchovy - Kuvajt

Z pátečních kázání

Bismilláhirrahmánirrahím,

Buďme všichni zbožní a uvědomujme si Alláha a buďme také obezřetní před neuposlechnutím Jeho příkazů, jak Sám řekl v sůře 3 - Áli 'Imrán: Rod Imránův, ve verších 102-103: "Vy, kteří věříte! Bojte se Alláha bázní, jež Mu přísluší, a neumírejte jinak, než když jste se do vůle Jeho odevzdali! Přidržujte se pevně provazu Alláha všichni a nerozdělujte se! Pomněte dobrodiní Alláhova k vám, když byli jste nepřáteli a On opět sblížil srdce vaše a stali jste se – díky milosti Jeho - bratry, a byli jste již na okraji propasti ohnivé a On vás před ní spasil." Alláh (subhánahu wa ta'ála) vyzdvihl věřícího muslima a jeho soukromí, jak Alláh řekl v sůře 22 – al Hadždž: Pouť, ve verši 30: "A kdo v úctě bude mít posvátné věci Alláhovy, bude to pro něj lepší u Pána jeho". Mnohá pokušení jsou výsledkem ubližování muslimů a obáváme se, že nás tato pokušení postihnou, jak Alláh praví v sůře 8 – al Anfál: Kořist, ve verši 25: "A bojte se po-

Vztah muslima k ostatním

kušení, jež nepostihuje výlučně jen ty, kdož z vás jsou nespravedliví!"

Služebníci Alláha, buďte všichni bratry a služebníky Jeho, v lásce jeden k druhému. Přejte jeden druhému to, co si přejete sami pro sebe a nepřejte svému bratrovi to zlé, co si sami pro sebe nepřejete. Podle vyprávění Abú Sa'ada Al Chadhrího (necht je Alláh s ním spokojen), Prorok (sAs) řekl: "Neškodit a nebyť poškozen." Ublížit věřícímu a člověku vůbec bezprávně představuje ten nejhorší druh křivdy, za který bude viník krutě potrestán, jak Alláh říká v sůře 33 - Spojenci: al Ahzáb, ve verši 58: "A ti, kdož urážejí věřící muže a věřící ženy, aniž si to oni zasloužili, ti se obtížili pomluvou

i hříchem zjevným." A ve svatém výroku Alláh (subhánahu wa ta'ála) říká: "Kdo si znepřátelil Mé nejbližší, tomu Já vyhlásím válku." Tudíž ten, kdo ubližuje zvláště věřícímu a člověku obecně bez příčiny, Alláh vyšle na něj svůj hněv a pomstu. A slíbený trest takovým lidem v pozemském životě a v Den zmrtyvýchvstání je neodvratitelnou pravdou a žádné postavení ani majetek nebudou nic platné. A bylo stvrzeno v Sahíh Muslim a Al-Bucháří, že Prorok (sAs) řekl ve velkém poutním dni: "Vaše krev, majetek a čest je vám zakázána, jako zákaz v tento den, v tomto vašem měsíci, v této vaší zemi. A setkáte se s vaším Pánem a On se vás zeptá na vaše skutky, prosím nebud'te po mém odchodu nevěřícími, kteří zabíjejí jeden

druhého a prosím, aby přítomní toto sdělili těm nepřítomným."

Milí bratři a sestry, trest za bezpráví a křivda páchaná na nevěřících a lidech vůbec se mnohokrát znásobuje, jak můžeme vyčíst z Koránu a jak nás o tom informoval Prorok (sAs) ve svých výrocích. Největším bezprávím však zůstává:

1. vraždy člověka. Alláh řekl v súře 5-al Májida: Prostřený stůl, ve verši 32: "...Aby ten, jenž zabije jednoho člověka-nikoli pro pomstu na někom anebo za to, že šířil pohoršení na zemi-byl souzen, jako by zabil lidstvo veškeré." A Alláh také řekl v súře 4 - an Nisá : Ženy, ve verši 93: "Kdokoliv zabije úmyslně věřícího, bude jeho odměnou peklo a bude v něm nesmrtelný. A Alláh se naň rozhněvá a prokleje ho a připraví mu trest strašivý."

2. Dalším druhem křivdy je také pošpinění muslimské osoby a její pomluva, jak Alláh říká v súře 49 - al Hudžurát: Komnaty, ve verši 12: "Což si někdo z vás přeje jíst maso bratra svého mrtvého..."

Proto milí bratři a sestry, buďte obezřetní před ubližováním věřícím a lidem vůbec a vězte, že každá křivda bude potrestána tak, že v Den zmrtnýchvstání bude viníkovi místo této křivdy vzat dobrý skutek, který vykonal a který bude ve stejném měřítku jako spáchaná křivda. Prorok (sAs) řekl: "Víte, kdo se považuje za člověka bez peněz? Řekli: Je to ten z nás, který nemá ani jeden dirham a ani majetek. A tak Posel Alláhův (sAs) řekl: Je to ten z mého národa, který přijde v Den zmrtnýchvstání se svou modlitbou, půstem, zakátem a přitom urážel toho a toho, a neprávem vzal peníze tomu a tomu a prolil krev toho a napadl onoho. A tak dá tomu a onomu ze svých dobrých skutků dokud se se všemi nevyrovná a sám dostane od těchto ukřivděných jejich špatné skutky, které ho dostanou do Ohně." Proto se vzdalte od všech křivd, jelikož v Den zmrtnýchvstání se tyto křivdy stanou vaší temnotou, jak Alláh řekl v súře 26 - aš Šu'ará : Básníci, ve verši 227: "A záhy se dozví ti, kdož křivdili, k jakému obratu osudu se obrátí!" A Prorok (sAs) řekl: "Obávejte se prosby ukřivděného, jelikož mezi ní a Alláhem není žádné clony." Alláh říká v súře 18 - al Kahf: Jeskyně, ve verši 29: "A věru jsme připravili pro nespravedlivé oheň, jenž hustým dýmem je obklopí. A poprosí-li o pomoc, bude jim pomozeno vodou podobnou kovu roztavenému, jež spálí tváře jejich. A jak odporný to nápoj a jak hnusné to místo pobytu."

3. Existuje mnoho dalších druhů křivdy,

jako například výsměch a ponižování druhých. Alláh přikazuje se takovému chování vyhýbat, jak řekl v súře 49 - al Hudžurát: Komnaty, ve verši 11: "Vy, kteří věříte! Nechť neposmívají se jedni lidé druhým, možná že tito jsou lepší než oni. A nechť jedny ženy se neposmívají druhým, možná že tyto jsou lepší než ony. Neurázejte se vzájemně a nenazývejte se přezdívkami. A jak hnusný je název "hanebník" poté, co byla přijata víra!" A jak řekl v súře 5 - al Májida: Prostřený stůl, ve verši 8: "Vy, kteří věříte! Buďte přímí před Alláhem a buďte svědky spravedlivými. Nechť nenávisť k lidu nevěřících vás neuvede do hříchu tím, že budete nespravedliví. Buďte spravedliví - a to je blíže k bohabojnosti..." A v súře 49 - al Hudžurát: Komnaty, ve verši 10 řekl: "Věřící jsou si přece bratry,..." A stejně tak to řekl Prorok (sAs) a jednal také tak: "Nezávidte si, nebuďte nenávisní, lstiví a hádaví a buďte služebníky Alláhovi jako bratři."

Bratři a sestry, ten z vás, kdo ulehčil svému bratrovi jeho břímě v pozemském životě, tomu Alláh ulehčí obtížnost Dne zmrtnýchvstání. A ten, kdo uchová v tajnosti soukromí svého bratra, tomu Alláh uchová jeho tajnosti v Den zmrtnýchvstání. Jak řekl Prorok (sAs): "Nejmilejší Alláhovi ze služebníků jsou ti, kteří jsou přínosem pro ostatní, a největšími skutky pro Alláha jsou ty, které vnášejí radost do srdcí muslima nebo ulehčení břemena nebo zaplacení jeho dluhu." A těm, kteří křivdí, Prorok (sAs) řekl: "Kdo zklamal věřícího v situaci, ve které potřeboval jeho podporu, Alláh ho zklame tehdy, kdy Jeho bude potřebovat." Proto budme zbožní a držme se příkazů Alláhovy Knihy, aby k nám byl milosrdný a prosme Ho upřímně slovy ze súry 59 - al Hašr: Shromáždění, ve verši 10: "Pane náš, odpoušt' nám i bratřím našim, kteří nás předešli ve víře, a nevkládej do srdcí našich zlobu proti těm, kdož před námi uvěřili, Pane náš, vždyť Tys věru Shovívavý, Slitovný!"

A kolik lidí se domnívá, že má na svém účtu mnoho dobrých skutků. Poté přichází v Den zmrtnýchvstání chudý z důvodu křivd, které spáchal z pyšnosti. Alláh v súře 27 - aš Šu'ará : Básníci, ve verši 215 řekl: "A rozprostří křídla svá nad těmi, kdož následují tě z věřících." A v súře 31 - Luqmán, ve verši 18 Alláh řekl: "Neodvracej tvář svou od lidí a nechoď nadutě po zemi, neboť Alláh věru nemiluje domýšlivé vychloubače." A v súře 55 - Gháfir:

Odpouštějící, ve verši 35 říká: "A takto Alláh zapečetuje srdce každého pyšného a úporně vzdorujícího."

Bratři a sestry, Ráj bude uzavřen před těmi, kteří jsou pyšní. Alláh se o tom zmiňuje v súře 28 - al Qasas: Příběh, ve verši 83: "A toto je příbytek poslední. My připravíme jej těm, kdož zpupní nechťeli být na zemi a pohoršení nešířili - a věru dobrý bude konec bohabojných." A Prorok (sAs) řekl: "Do Ráje nevstoupí ten, v jehož srdci je zrnko pýchy." A tento jev se objevuje v každé době a v různých podobách. A Prorok (sAs) zakazoval jakýkoliv druh pýchy a povyšování se nad druhými. Proto každý, kdo najde v sobě trochu pýchy, ať jí zakáže vyjít na světlo. A to je první věc, která pomůže pomalu uhasit tento pocit. Prosíme Alláha, aby nás toho ušetřil.

A vězte, že pýcha je vlastností nevěřících faraónů a prostota je vlastností proroků a bezúhonných, jak to Alláh popsal v súře 37 - as Sáfát: Stojící v řadách, ve verši 35: "Kteří, když řečeno jim bylo, že není božstva kromě Alláha, zpychli." A v súře 16 - an Nahl: Včely, ve verši 23 také řekl: "On věru nemiluje lidi domýšlivé."

Nápravou srdcí se napraví ostatní smysly a činy. A zkažením srdcí se zkazí smysly a činy. Vždyť srdce je králem orgánů a ostatní jsou jeho vojáky. V Sahíh Al-Bucháří a Muslimovi podle vyprávění An Nu'mána bin Bašíra, který slyšel Proroka (sAs) říkat: "V těle se nachází orgán, když se napraví, napraví se pak celé tělo, a když se zkazí, zkazí se pak celé tělo, a tím je právě srdce." Prorok (sAs) byl tázan, kdo je nejlepší z lidí. A tak řekl ve významu, že je to člověk, jehož srdce je beze lsti, křivdy, zrady, nenávisť a závisti. A žádné srdce se nenapraví, dokud nepozná Alláha a jeho velkolepost, jeho lásku a obavu z Něj. A lidstvo nedojde k nápravě, dokud nepozná víru v Alláha a Jeho Posla (sAs). A skrze nápravy pastevců, se stáda napraví. Proto milí bratři a sestry, buďte zbožní a uvědomujte si Alláha.

Nechť Alláh požehná nám všem skrze Korán a nechť svými verši a moudrým připomínáním nám přinese ten největší užitek. A s těmito slovy prosím Alláha za nás všechny o odpuštění za naše hříchy. Žádejte pouze Jeho o odpuštění, jelikož on je Odpouštějící a Milosrdný.

Kázání bylo promeseno dne 13. 1. 2006 (13. dzú-l-hiždža 1426) v pražské mešitě, autor: šejch Emír Omic

Ministr kultury Vítězslav Jandák navázal na záměr předchozího ministra sejít se se zástupci registrovaných církví a náboženských společností, který Pavel Dostál neuskutečnil díky své nemoci. Ministr Jandák zahájil setkání projevem, který zde přetiskujeme:

Text uvítacího slova p. ministra kultury pro setkání registrovaných církví a náboženských společností dne 24. 10. 2005

Milí a vážení přátelé,
dovoluji mi, abych Vás ze srdce přivítal na dnešním historickém setkání registrovaných církví a náboženských společností s Ministerstvem kultury, zde na starodávné půdě Nostického paláce. Je mi velkou ctí a radostí, že přes časová omezení, která nás všechny limitují, zde vidím významné představitel českého duchovního života v takovém počtu. Musím se přiznat, že před Vás předstupuji s očekáváním, že spolu začneme mluvit a že si začneme naslouchat. Je psáno, že na počátku bylo slovo, a já věřím, že i zde bude slovo klíčem k porozumění.

Setkání s ministrem kultury

Chci vás všechny upřímně ujistit, že považuji církev a náboženskou společnost a jejich působení ve společnosti za významný a nezaměnitelný kulturní přínos pro celou naši společnost. Jsou součástí světové i národní kultury a jsou jejím významným duchovním nositelem. Ministerstvo kultury tedy musí naslouchat Vaším názorům, musí podporovat Vaše snažení, které přispívá k lepší atmosféře v celé naší společnosti.

Snad už někteří víte, že dialog s církvemi je prioritou mého působení v čele Ministerstva kultury. Tento dialog chci vést upřímně, zcela otevřeně a v takovém rozsahu, jak bude potřeba, aby co nejvíc problémů, které zatím zůstaly nevyřešeny, bylo otevřeno a řešeno. Ministerstvo kultury bude plně respektovat a ctít Vaši vnitřní autonomii, bude hájit náboženskou svobodu i všechna Vaše práva a v problémech,

které máte ve vztahu ke státu, se Vám bude snažit pomáhat.

Konkrétně mohu slíbit, že jsem připraven otevřeně jednat o všech sporných otázkách ve vztahu státu a církví a náboženských společností. Ministerstvo samozřejmě nebude a ani nemůže zasahovat do výsostných práv vnitřních záležitostí církví a náboženských společností.

Ministerstvo bude vést dialog tak, abychom se slyšeli a abychom si rozuměli. Toto setkání je pro mě první seznamovací, ale rozhodně není poslední. Zahájíme rozsáhlou sérii bilaterálních jednání o Vašich konkrétních problémech a modelech řešení. Těším se na naši spolupráci, že povede ke vzájemnému porozumění. Ještě jednou Vás zde všechny vítám, přeji Vám krásný, úspěšný den a ve vašem nelehkém díle hojnost Božího požehnání.

Ve jménu Boha, Milosrdného, Slitovného
Závěrečná zpráva Svazu muslimských studentů k 16. zimnímu kongresu, který se konal v Teplicích ve dnech od 24. do 27. prosince 2005, pod názvem "Islám – způsob života".

Mottem tohoto kongresu byl verš Koránu: **"Kdo krásněji hovoří než ten, jenž k službě Bohu vyzývá, zbožné skutky koná a prohlašuje: Já k těm, kdož do vůle Jeho se odevzdali, patřím."** [Korán 41:33].

Během kongresu probíhaly různé kulturní aktivity – přednášky a semináře, které se týkaly hlavního tématu. Mezi přednášejícími byli dr. Mohamed Músá Alšharíf známý mimo jiné z televizního kanálu Iqra, dr. Zuhdi Adilovič – zástupce Světové organizace pro muslimskou mládež v Evropě, dr. Husam Shaker, odborník na média a publicista z Rakouska a šejch Emir Omic z Bosny a Hercegoviny.

O kongres byl velký zájem, zúčastnilo se asi 130 lidí, mužů, žen i dětí. Různorodost účastníků ukázala pestré složení muslimské populace v České a Slovenské republice.

Z přednášek a seminářů si účastníci odnesli, že Islám je způsob života, který se stará o lidské tělo i duši, uspořádává život na základě vztahu mezi Bohem a lidmi tak, aby člověk žil tento život, a přitom myslel na život posmrtný. Z toho pramení dobré

Prohlášení k 16. zimnímu kongresu

jak pro jednotlivce a rodinu, tak i pro celou společnost a je to také ochrana člověka před současnými zlozvyky jako jsou drogy, kriminalita a násilí. V rámci kongresu proběhl také intenzivní seminář o médiích pod vedením dr. Husama Shakera.

Účastníci se shodli, že Islám je náboženství lásky a míru, pečuje o morálku, požaduje mír mezi lidmi a váží si rozdílů mezi kulturami a národnostmi a že muslimská menšina v ČR je součástí této české společnosti.

Účastníci odsoudili násilí a porušování klidu mezi lidmi jakýmkoliv prostředky. Muslimové si váží každé lidské duše, kterou Bůh stvořil. Kdo zabije člověka, jako by zabil lidstvo. Musí respektovat mezinárodní smlouvy a dohody ohledně lidských práv. Účastníci také dali najevo, že okupované a potlačené národy mají právo na boj za svobodu a obranu své vlasti.

Muslimové mají být vzorem pro českou společnost a účastnit se společného života jako

plnohodnotní partneři, aby Islám v České republice nebyl vnímán negativně. Odsuzují aktivity některých xenofobních jednotlivců a organizací, kteří se snaží poukazovat pouze na negativa a vzbuzovat tak u české společnosti negativní postoje či dokonce strach z Islámu. Muslimové také doufají v častější mediální a společenský kontakt s ostatními členy této společnosti, aby došlo ke zlepšení informovanosti a budování mostu důvěry.

Všebecný svaz muslimských studentů v ČR

Zpráva o činnosti Ústředí a organizací

■ 4. října začal postní měsíc ramadán 1426 H. V Islámských centrech v Praze, v Brně i v Teplicích probíhal obvyklý "ramadánový" program, sestávající hlavně z každodenního společného přerušení půstu a večerní modlitby taráwih. V pražské mešitě již tradičně proběhla soutěž v recitaci Koránu. Sdělovacím prostředkům jsme zaslali tiskovou zprávu o začátku ramadánu a jeho hlavních principech. Druhý den ramadánu jsme měli možnost o islámském půstu hovořit v radiu Proglas a v Českém rozhlasu 1. Do mešity v Praze na tento měsíc přijel šejch Abdalla Sulajmani z Mekky. Jako obvykle v mešitách probíhalo darování "zakátu al-Fitr", který musí zaplatit každý muslim a muslimka (80,- Kč na osobu), kteří mají alespoň minimální prostředky (jídlo na následující den). Vybrané peníze byly ještě před Svátkem rozděleny těm nejpotřebnějším. Svátek přerušení půstu (Íd al-Fitr) jsme v Islámských centrech oslavili 3. listopadu společnou sváteční modlitbou, kázáním a následnou oslavou. Při příležitosti svátku byl poskytnut rozhovor deníku Hospodářské noviny.

■ Dne 7. 10. odvysílala ČT2 pořad Infiltrace "Já, muslim". Podle našeho názoru byl tento pořad neobjektivní a tendenční, obsahoval mnoho zavádějících a lživých informací a měl poškodit nejen Islámské centrum v Praze, ale i celkový obraz Islámu. Podali jsme proti němu stížnost generálnímu řediteli ČT i Radě pro rozhlasové a televizní vysílání. Islámská nadace v Praze od toho dne asi 4x odmítla snahu ČT o natáčení s našimi členy, dokud nebude případ uspokojivě vyřešen. Počátkem ledna pak dostala vyrozumění od vedoucího Úřadu RRTV, ve kterém se mj. píše, že: "Rada rozhodla zahájit s Českou televizí správný řízení pro možné porušení § 31, odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb. (povinnost poskytovat objektivní a vyvážené informace) a rovněž pro možné porušení § 32, odst. 1, písm. c) zákona č. 231/2001 Sb. (povinnost zajistit, aby pořady nepodněcovaly k nenávislosti z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti nebo příslušnosti k určité skupině obyvatelstva) a vyzvala ČT k vyjádření."

■ Od října je v Pražské mešitě v provozu nedělní škola pro děti. Asi 50 dětí ve věku od tří do dvanácti let z Prahy a okolí se zde od 10 do 16 hodin ve čtyřech skupinách podle věku učí jak základy Islámu, tak arabský jazyk.

■ Dne 11. 10. a 18. 10. se v Městské knihovně v Praze konaly besedy na téma "Islám v ČR" a "Žena v Islámu", kterých se za pražskou Islámskou nadaci jako hlavní diskutující účastnili Dr. Ahmad Mesri a Mgr. Jana Al-Oukla. Dne 19. 10. informoval Noureddin Safadi o zásadách halal stravy na interním semináři v Kroměříži pořádaném Generálním ředitelstvím vězeňské služby. Dne 20. 10. odpovídal Muneeb Hassan na otázky v Dobrém ránu na ČT. Dne 24. 10. navštívili Brněnskou mešitu studenti gymnázia ze Zlína. Dne 24. 10. proběhlo v Nosticově paláci setkání s ministrem kultury, o kterém podrobněji informujeme na jiném místě tohoto čísla. Dne 1. 11. jsme přispěli do časopisu Nový prostor názorem na naše spoluobčany bez domova a o možnostech jim pomáhat.

■ Dne 2. 11. proběhla v Liberci konference pořádaná Správou uprchlických zařízení MV, na které se kulatého stolu s názvem "Vliv migrace na rodinu" účastnila Avin Tahová. Islámská nadace v Praze reagovala na zprávy o zničujícím zemětřesení v Pákistánu finanční sbírkou. Předání výtěžku této sbírky bylo sepsáno dne 3. 11. mezi zástupcem Islámské nadace v Praze a předsedou představenstva organizace Adra panem Vurstem. Informace o tomto aktu a rozhovory s oběma účastníky přinesl 5. 11. Český rozhlas 1 - radiožurnál.

■ V pátek 4. 11. navštívilo mešitu v Praze asi 50 studentů vysokých škol z Prahy, kteří se účastnili páteční bohoslužby, prohlédli si Islámské centrum a pak besedovali se zástupcem Islámské nadace v Praze. Dne 9. 11. přednášeli zástupci Islámské nadace v Praze o Islámu na semináři pro vězeňské kaplany z celé ČR. Dne 22. 11. měl

V. Sáhka přednášku na Evangelické teologické fakultě na Chodově, dne 24. 11. přednášku pro veřejnost v Toulcově dvoře v Hostivaři, dne 29. 11. na VŠ J.A. Komenského v Praze a dne 1. 12. na Teologické fakultě v Českých Budějovicích. Dne 27. 11. hovořil v magazínu Víkend na TV Nova o posmrtném životě. Dne 4. 12. navštívilo mešitu v Praze asi 40 účastníků semináře organizace Per artes.

■ Dne 24. 11. navštívili mešitu v Brně studenti gymnázia v Uničově, dne 28. 11. asi 25 studentů brněnských vysokých škol, 29. 11. studenti Střední odb. školy pro knihkupce, 1. 12. studenti z gymnázia Egartova, 6. 12. studenti střední školy uměleckých řemesel a 21. 12. žáci ze ZŠ z Otrokovic.

■ V týdnu od 5. do 10. 12. vydalo ÚMO spolu s křesťanskými církvemi v ČR a Federací Židovských obcí společné prohlášení proti eutanazii, o kterém píšeme na jiném místě tohoto čísla Hlasu. Referovaly o něm 7. 12. MF Dnes, 9. 12. ČT a Nova, 10. 12. Lidové noviny a MF Dnes a také další tisk a rozhlasové stanice, které měly své redaktory na tiskové konferenci konané k této příležitosti dne 9. 12. 2005. Dne 14. 12. jsme měli přednášku pro veřejnost v Otevřeném klubu v Pardubicích a 16. 12. na základní škole Generála Janouška v Praze na Černém mostě.

■ Od 24. do 27. 12. proběhl tradiční zimní tábor pro muslimy, organizovaný Svazem muslimských studentů, o kterém více informujeme na jiném místě tohoto čísla. Do Teplic se sjelo asi 130 účastníků, kteří si vyslechli přednášky dvou našich hostů z Bosny, jednoho ze Saúdské Arábie a z Rakouska.

Nový účet UMO

Po získání registrace zřídilo Ústředí muslimských obcí účet u Komerční banky.

Na něj můžete posílat finanční pomoc, která by pomohla hradit tisk a rozesílání časopisu Hlas.

Za případnou pomoc předem děkujeme.

Číslo účtu UMO:
35-3724050277 / 0100

V Praze dne 30. 1. 2006
30. dzú-l-hidždža 1426

Majitel a vydavatel:

Al Ittihad Al Islami

Ústředí MNOO v České republice

Redakční rada:

RNDr. Vladimír Sáhka,
ing. Muneeb Hassan, Jalal Atassi,
ing. Lazhar Maamri.

Redakce:

Blatská 1491,
198 00 Praha 9 - Kyje

Tel.: 281 918 876,

fax: 281 917 414

e-mail: praha@muslim.cz

Registrace: MK ČR E 11633

